Dosarul nr. 2r-3122/24 *Judecătoria Chișinău, sediul Centru*
(2-24103731-02-2r-13122024) *Judecător Victor Sîrbu*

D E C I Z I E

3 aprilie 2025 **municipiul Chișinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Timotin Galina, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Timotin Galina împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Poziția și soluția instanței de fond:

1. La data de 16 septembrie 2024 Timotin Galina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, reclamanta a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.
2. Prin încheierea Judecătoriei sediul Chișinău, Centru din 20 septembrie 2024, s-a respins cerința reclamantei Timotin Galina privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii înaintată de Timotin Galina, fiind acordat reclamantei un termen de 10 zile de la data primirii copiei de pe încheiere pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume: să prezinte dovada achitării taxei de stat de integral. Totodată, s-a explicat reclamantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.
3. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul

art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamanta nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii. S-a explicat reclamantei că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă va lichida încălcările.

Poziția părților în instanța de recurs:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 4 decembrie 2024 Timotin Galina a declarat recurs împotriva actului judiciar sus-numit, solicitând casarea acestuia și restituirea cauzei în instanța de fond, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii.
5. În motivarea recursului, s-a invocat dezacordul cu încheierea primei instanțe, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată menționându-se faptul, că instanța de fond n-a ținut cont de faptul, că potențiala reclamantă este pensionară, a analizat situația financiară a companiei și a dat o „prezumție”, precum că reclamanta ar avea de fapt surse financiare necesare pentru achitarea taxei de stat, însă instanța nu a luat în considerație, că problrema sau litigiul constă în faptul, că Timotin Galina nu beneficiază din cifra de afaceri al companiei, iar acesta reprezintă temeiul principal pentru care și a fost înaintată acțiunea în instanța de judecată
6. În acest context recurenta consideră, că instanța de fond a aplicat eronat art. 85 alin. (4) CPC al RM, deoarece nu a apreciat situaţia materială a potenţialei reclamante prin prisma probelor prezentate la materialele cauzei, dar prin prisma cifrei de afacere a companiei Î.M.„TASITA&A” S.R.L.
7. Astfel consideră, că impunerea achitării taxei de stat a unui pensionar, atunci când în mod transparent este evident faptul că recurentul nu deţine mijloace financiare suficiente pentru a putea achita taxa de stat, reprezintă o îngrădire a accesului liber la justiţie, ceea ce reprezintă şi o încălcare a Legii supreme din Republica Moldova.
8. La cererea de recurs intimații Tanas Pavel și Tanas Vasile au prezentat referința, prin care și-au exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de recurs, solicitînd respingerea acesteia, totodată menționînd faptul, că recurentei nu i-a fost încălcat dreptul de acces la justiție, statuat în art. 6 (1) CEDO care nu este absolut și obligă la respectarea procedurii de acces la instanță prin achitarea taxei de stat necesare examinării pricinii, precum și rezolvarea prealabilă extrajudiciară a litigiului iscat. Indică, că în cazul lipsei veniturilor care să permită achitarea taxei de stat, justițiabilul este obligat să probeze consecvent starea sa de nevoie, lipsa veniturilor, situația bunurilor imobile din proprietate, a

conturilor bancare, a soldului din conturi bancare, a restanței/lipsei restanței în bugetul de stat, a mărimii pensiei sale, circumstanțe care nu au fost probate de Timotin Galina.

Aprecierea instanței de recurs:

9. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a actelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul este neîntemeiat și pasibil de a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din motivele ce succed.
10. În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
11. În baza art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.
12. Conform art. 171 alin.(1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor".
13. În temeiul prevederilor dispozițiilor art. 167 alin. (1) lit. a^1), b) și c) Cod de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică, dovada de plată a taxei de stat, precum și documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele".
14. Conform art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.
15. În conformitate cu art. 168 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu

întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art.171 alin.(1)".

16. Potrivit art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.
17. Din suportul probatoriu, instanța de recurs a constatat că, la data de 16 septembrie 2024 Timotin Galina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată. Totodată, reclamanta a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, în temeiul art.85 alin.(4) Cod de procedură civilă, motivînd prin faptul că reclamanta este în vîrstă și nu este încadrată în cîmpul muncii, iar pensia de vîrstă constituie unica sursă de venit.
18. Prin încheierea Judecătoriei sediul Chișinău, Centru din 20 septembrie 2024, s-a respins cerința reclamantei Timotin Galina privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii înaintată de Timotin Galina, fiind acordat reclamantei un termen de 10 zile de la data primirii copiei de pe încheiere pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume: să prezinte dovada achitării taxei de stat de integral. Totodată, s-a explicat reclamantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.
19. Încheierea respectivă a fost recepționată de către reclamanta Timotin Galina la data de 4 octombrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului. (f.d.76), însă în vederea înlăturării neajunsurilor indicate în încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 septembrie 2024 de către reclamanta Timotin Galina nu a fost întreprinse careva acțiuni.
20. Ca urmare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024 s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, pe motiv că termenul acordat pentru lichidarea neajunsurilor a expirat, iar reclamanta nu a îndeplinit cerințele specificate în încheierea din 20 septembrie 2024.
21. Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând situaţia de fapt din prezenta speţă în raport cu prevederile normelor de drept enunțate, ajunge la concluzia că, soluția instanței de fond este una corectă,

în condițiile în care reclamanta nu a îndeplinit în termen cerințele expuse în încheierea judecătorului prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

22. În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reiterează că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 septembrie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, în sarcina potențialului reclamant fiind pusă achitarea taxei de stat integrale.
23. Prin urmare, Colegiul reține corectă abordarea primei instanțe cu privire la restituirea acțiunii pe motiv că reclamanta Timotin Galina nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea din 20 septembrie 2024.
24. În acest sens, Colegiul reiterează că, în cererea de chemare în judecată reclamanta Timotin Galina, solicitînd scutirea parțială de la plata taxei de stat, nu a probat situația financiară precară și imposibilitatea acesteia de a achita taxa de stat în cuantum deplin la depunerea cererii de chemare în judecată, or, în cadrul aprecierii situației materiale se va lua în considerare: valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcîndu-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.
25. În acest sens instanța accentuează, că sarcina reclamantului care solicită scutirea de la plata taxei de stat vizează obligația de prezentare a înscrisurilor și altor dovezi, care să confirme imposibilitatea acumulării sumei necesare pentru achitarea taxei de stat din sursele financiare existente, cum și din alte surse, inclusiv din contul vânzării, gajării, ipotecării bunurilor sau contractării unor împrumuturi, credite, etc. Respectiv, în situația descrisă, prin respingerea cererii recurentei, de scutire parțială de la plata taxei de stat, nu i se încalcă dreptul la accesul liber la justiție, garantat de art. 6 CEDO, deoarece incapacitatea de plată a taxei de stat nu este demonstrată de recurentă însăși, prin probe pertinente şi concludente la momentul depunerii acțiunii și soluționării chestiunii respective.
26. Din considerentele menționate, Colegiul civil ajunge la concluzia că prima instanță în mod justificat nu a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Timotin Galina Galina împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, precum și a restituit cererea pe motivul neînlăturării neajunsurilor acesteia.
27. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța ierarhic inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a încheierii contestate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de Codul de procedură civilă.

28. Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de judecată, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune admiterea acestuia.
29. În același timp, Colegiul, reținând că în temeiul art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime *" în modul stabilit de lege",* sintagmă ce semnifică că dreptul la acțiune urmează a fi exercitat doar în ordinea prevăzută de legislația procesual civilă, la caz, cu respectarea condițiilor de exercitare ale acestui drept, respinge ca fiind declarativ argumentul recurentului precum că, reclamantei i-a fost încălcat dreptul fundamental de acces liber la justiție garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 din CEDO.
30. Mai mult, condițiile impuse pentru exercitarea dreptului la acțiune nu constituie o îngrădire a accesului la justiție, iar impunerea certificării de către parte a înscrisurilor pentru conformitate cu originalul este o limitare rezonabilă.
31. În acest sens, instanța a informat potențialul reclamant că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.
32. În această ordine de idei, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentei vizavi de netemeinicia actului judecătoresc contestat, or criticile aduse de recurentă, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul punct de vedere, nu pot duce la admiterea recursului.
33. Reieşind din faptul, că încheierea contestată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural și material, Colegiul judiciar a ajuns la concluzia că recursul declarat de Timotin Galina, urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024.
34. În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Timotin Galina.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 octombrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Timotin Galina împotriva lui Tanas Vasile și Tanas Pavel cu privire la instituirea administrării fiduciare, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Ala Malîi

Roman Pascari